

HENGERØD

Gårdsnr. 44

Navnet lydde oprindelig *Heðinsruð*, av mandsnavnet *Heðinn*; i uttalen ændredes det efterhvert til Hedingsrud, Hengsrød, Hengerød. - Skriftformer: Rødeboken Heidinghsrudh, 1575 Hedingsrudt, 1593 Hengsrød, 1604 Hengerød, 1605 Hengerød som blev vanlig form. - Samme navn i Vaale hvor det uttales og skrives Hengsrud.

Skylden var ved lag 1660 presset op i 4 smørpund + 1 tylvt hugne bord. Brukeren klaget, og 1668 sattes Hengerød for ødegaard med 2 smørpund i skyld.

Eiere

I 1399 står Peterskirken som eier av 1 markebol i "*Heidhings rudhi*". Dette var gods som ei Disa Dyresdatter hadde skjenket. Hvem som eide resten vites ikke.

Etter reformasjonen møter vi tre eiere: 1. Hovedparten (halve gaarden) med bygselrett over hele tilhører Oslo hospital, men det sies ikke når og hvorledes hospitalet har fått fatt i parten. Den ble solgt til brukeren 1736. - 2. Mariakirken i Tønsberg eier ¼, overtatt etter Peterskirken, da den ble nedlagt. - 3. Olavsklosteret eide ¼. Denne ble beslaglagt av kronen ved reformasjonen og solgt til grevskapet ca. 1675. Solgt til brukeren 1750. De to sidstnevnte partene var uten bygselrett, derfor ikke stort verd. Fra 1736 kan Hengerød sies å være selveiergård.

Brukere

Tjøstel Hengerød. "*Tistill Henglerudt*" ble 1557/58 frastjålet 4 stokker byggetømmer av Jost Sørensen.¹

*

Einar Hengerød. Nevnt 1593-forbi 1605.

*

Lars Hengerød. Nevnt ca. 1610-1620. Betaler knekteskatt i 1611.

*

Svend Hengerød. Nevnt ca. 1620-1631. **Ole Kårød.** Bruker ca. 1614-50+.² I 1620 måtte Amund Oserød, Svend Hengerød og Ole Kårød bøte 2 mark sølv hver fordi de ikke utførte sin pålagte skyssferd – til sammen 3 daler. Ødegård i 1622.

*

Knut Larsen, født ca. 1599 (65 år i 1664). Nevnt ca. 1630-1675. I koppskatten 1645 betaler Knut Hengerød for seg og sin kone – ½ ort. Skattematrikkelen 1647 (-49): "*Knud Hengerød till hospitalet smør 2 bispd., till Wor Frue kjerche smør 1 pd., till Ko. Ma. smør 1 bispd. (Er) 1 skippd. 6 ½ lispd. ½ rem. Hospitalet bøxsellen. Skatt 1 ½ dr.*"

¹ NLR 1548-1567, I Akershus len 1557-1558, s. 48

² I 1625 er brukerne på Ulvø og Kårød byttet om.

Barn:

1. Ei **Anne Knutsdatter Hengerød** blir begravet fra Vår Frues kirke, Tønsberg 27. januar 1714, nær ved 90 år gammel (født ca. 1625).

*

Anders Hengerød. Nevnt ca. 1675-1690-åra. I 1679 måtte Anders Hengerød arvinger betale 2 daler 14 skilling til Hans Friis i Tønsberg.

Det nevnes også en **Iver Hengerød** som skulle betale 1 daler 2 ½ skilling, men dette var allerede betalt og er strøket over. Iver Hengerød er bruker i 1686-1687.

I 1690-åra stod gården øde og bare høyet ble høstet, sier tingalmuen, skriver tidligere bygdeboksforfattere, men jeg har funnet folk her.

Hans Hengerød, nevnt 1696. Dette kan være Hans Iversen fra Vestre Gunnestad.

Barn født på Hengerød:

1. **Jøran Hansdotter**, døpt 10. mars 1696.

*

Kristoffer Pedersen. Bygslet gården i 1699, men oppga den straks, da den var i en elendig stand. I 1701 møtte Kristoffer Pedersen for retten for å få vite hva almuen mente om hans gårds tilstand. Vi får da vite at den har ligget øde bort imot 10 år. Han forteller at gårdens tilstand er så dårlig at det ikke kan betales noen landskyld av den. I 1700 skylder Hengerød 1 daler i skatter og rettigheter. Flyttet til Oserød, der han stevnes for landskylden i 1703. 1703 – skylder resterende landskyld på 1 ort 20 skilling som han må betale innen 15 dager. Hans kalles da Kristoffer Hengerød eller Oserød.

1704 ble Kristoffer Hengerød innstevnet fordi han skyldte 1 daler 10 skilling til Mathias Iversens dødsbo i Tønsberg. Innstevnet av byfogden i Tønsberg, Monsieur Niels Thustrup. Han møtte ikke. I 1703 stevnet Petter Sand Kristoffer Hengerød for 1 riksdaler 14 skilling han skyldte.

Lars Hengerød. nevnt 1701. Hans enke var kanskje **Ingeborg Hengerød**. Begravd 24. februar 1704.³ I 1700 skylder Hengerød 1 daler i landskyld. Han møtte ikke. I 1703 stevnet Petter Sand Lars Hengerød for 12 skilling han skyldte.

Forsvunnet før 1706.

Barn:

1. **N. N. Larsdatter**.

Barn

1. ”*Laers Hengerøds datters uægte barn*”. Begravet 13. februar 1701, der **Lars Hengerød** er morfar.

*

³ I kirkeboka som merknad står det her: 2 huskvinder, da hun begravnes samme dag som Gunhild Skjerve.

Anders Andersen, født ca. 1673 (33 år i 1706). Flyttet inn på Hengerød i 1704. Bruker 1704-1715. Vi finner igjen barna på Furulund under Vestre Kjøle.

Barn:

1. **Hans Andersen**, født 1703. 3 år i 1706.
2. **Jens Andersen**, døpt 3. mars 1708.
3. **Hans Andersen**, døpt 3. september 1710.
4. **Anne Andersdatter**, døpt 1. desember 1714.

I 1708 får vi vite at Anders Hengerød skylder Peder Wulf i Stokke 6 daler 2 ort 16 skilling.

*

Knut Kristensen, trolig døpt 23. mars 1677 fra Haugberg i Andebu (28 år i 1706). Soldat i 1700. (Trolig sønn til **Kristen Knutsen**, døpt 16. desember 1644 på Døvle. Begravet fra Kårød 16. mars 1721, 79 år gammel. Gift med **Kari Larsdatter**.⁴ Begravet 1700 fra Skarsholt i Andebu. På Skarsholt i Andebu.) Begravet 10. mars 1744, 67 år gammel. ”*Blef ringet*”. Gift med **Karen Pedersdatter (Bro)** fra Vestre Nøtterøy. Det står at han brukte halve Stangeby i 1706. Var der til 1711. Nevnt på Hengerød fra juni 1712. Han slapp festepenger mot å bygge opp gården igjen.

Barn:

1. **Kristen Knutsen**, født 1704 (2 år i 1706). Død før 1746.
2. **Margrete Knutsdatter**. Døpt 25. november 1706 fra Stangeby. Begravet 8. juni 1707.
3. **Hans Knutsen**. I 1746 nevnes det at han for 11 år siden hadde reist til Holland, og skal være død. I et brev hadde han overdratt arverettighetene sine til søsteren.
4. **Peder Knutsen**, døpt 19. juni 1712. Død før 1746.
5. **Mari(a) Knutsdatter**, døpt 1. desember 1715. Trolovet 7. desember og gift 29. desember 1741 med **Kristoffer Halvorsen** fra **Torød**. De overtok Hengerød. Se nedenunder.

I et dokument, datert Stangeby 21. oktober 1707 bekjenner Knut Kristensen Stangeby at han skylder Nils Eivindsen Bråvold i Andebu 21 riksdaler som denne hadde lånt ham, fordi Knut var skyldig Nils bror Kristen Eivindsen Vestre Hallenstvedt disse pengene.⁵

I skiftet står det at Knut ved auksjon den 18. juli 1736 hadde kjøpt gården Hengerød med skyld på 2 pd smør med bygsel. Dette var den parten som Oslo Hospital før hadde eid. Ovenfor i skiftet står at Biskop Hersleb hadde utstedt et skjøte og kjøpebrev, datert 17. september 1737 og tinglyst 8. juli 1738. Dette skal ha skjedd på gården Bjørke i Våle.

1746 (14. oktober) avholdes skifte på Hengerød etter ektefolkene Knut Kristensen og Karen Pedersdatter. Barn: 1. Hans Knutsen. Hadde reist til Holland for 11 år siden og ingen hadde hørt fra ham. Mari Knutsdatter, gift med Kristoffer Halvorsen Torød.

*

Kristoffer Halvorsen fra **Torød**. Trolovet 7. desember og gift 29. desember 1741 med **Mari(a) Knutsdatter Hengerød**, døpt 1. desember 1715. Han kalles også Hengerød ved

⁴ Skifte 26. september 1703 (Sk.pr. 1, Fol. 93a). Hennes søskenbarn var Anders Toresen Haugberg, som var barnebarn av Torger Haugberg. Dermed er hun også barnebarn av Torger Haugberg.

⁵ Søndre Jarlsberg, pantebok 2, side 30.

bryllupet. Her fra 1741, men overtok ikke gården før i 1744. I 1750 kjøpte han grevens fjerdepart av Hengerød, og eide da $\frac{3}{4}$. Han solgte i 1762.

Barn:

1. **Ivar Kristoffersen**, døpt 29. september 1742. begravet 25. februar 1743, 22 uker gammel.
2. **Inger Kristine (Kirstine) Kristoffersdatter**, døpt 29. april 1744. Konfirmert 1759. Trolovet 17. oktober 1763 og gift 3. januar 1764 med fyrpasser **Ola Monsen** på **Færder**.
3. **Karen Kristoffersdatter**, døpt 3. mars 1747. Konfirmert 24. oktober 1762. Død 10. februar av flekkfeber, og begravet 20. februar 1784. Karen var vel tjenestejente på Færder når hun gifter seg. Gift (1) 16. juni 1766 på Tjøme ”*uden foregaaende Trolovelse og tillysning efter Kongelig Allernaadigst Bevilling*” hjemme i huset på Færder, med fyrpasser **Anders Jørgensen Færder**, født på Færder og døpt 10. november 1737 på Tjøme. Druknet 24. oktober 1785 på båttur mellom Færder og Movik.
4. **Peder Kristoffersen**, døpt 18. oktober 1749.
5. **Nilia Kristoffersdatter**, døpt 18. oktober 1753.
6. **Nils Kristoffersen**, døpt 21. mars 1756. Begravet 17. juni 1756, 12 uker gammel.
7. **Helvig Kristoffersdatter**, døpt 1. desember 1762.

De skal ha flyttet til Tønsberg. Det står også at de visstnok skal ha flyttet til Hotvet i Skjee i Stokke, men dette må være feil og en sammenblanding med Kristoffer Halvorsen Mellom Hotvet, fra Rise i Skjee, som nevnes 1737-1780 og som i likhet med Kristoffer Halvorsen Hengerød, hadde en datter Helvig som blir gift tilbake til Hengerød. Se nedenunder.

*

Lars Andersen. Bruker 1762-1765. Skal ha vært fra Hontvet i Skjee. Ga 340 rdl og solgte for 390 rdl.

*

Nils Pedersen, fra Øvre Lindsholm i Hem anneks til Lardal, født ca. 1727.⁶ (Sønn til Peder Nilsen, ca. 1680-1737, og Ales (Alis) Sjulsdatter, født ca. 1680. Død på Hengerød og begravet 1. mars 1768, 88 år gammel på Nøtterøy.⁷ På Øvre Lindsholm i Lardal.) Trolovet i desember 1755 og gift 1. januar 1756 i Lardal med **Anne Helligsdatter Tveiten** i Svarstad anneks til Lardal. (Datter til Hellik Kittilsen, fra Nord-Letmolia i Flesberg, ca. 1698-1742, og andre kone Signe Jørgensdatter, ca. 1702-1764. På Tveiten i Svarstad.) Bruker på $\frac{1}{4}$ av Øvre Lindsholm 1657-1658. Flyttet til Sjøe i Høyjord 1758 og nevnes der til 1765. På Hengerød 1765-1770. Han flytter til Lindsholmhaugen under Nedre (og nordre) Lindsholm i Lardal og er bruker der fra 1770.

Barn:

1. **Ales Nilsdatter**, døpt 19. september 1756 i Lardal. Begravet 18. juli 1773 fra Lindsholm, 16 år gammel. Faddere: Birthe Svendsdatter Lindsholm, Gunhild Hontvedt, Kirsti Eriksdatter N. Lindsholm, Mathis Siursen Lind, Asmyr, Helge Helligsen Tveten.
2. **Helene Nilsdatter**, døpt 24. november 1760 fra Sjøe i Høyjord. Død 14. april og begravet 29. april 1818, 58 år gammel. Gift fra Lindsholmhaugen 25. juni 1778 i Lardal, med **Helge Jakobsen Grøtterud** i Tuft anneks til Sandsvær, døpt 2. november 1753 i Sandsvær. Død 30. mai og begravet 9. juni 1819, 65 $\frac{1}{2}$ år gammel. (Sønn til Jakob Helgesen Grøtterud, 1724-1767, og Berte Olsdatter Gulli, 1724-1801.) 15 barn.

⁶ Nevnt under Jarnes i Sandsvær, men der er opplysningene feil.

⁷ Gift (2) 29. desember 1739 i Lardal med Kristen Trulsen, tjener på Skui. Trolig ingen barn.

3. **Pernille Nilsdatter**, døpt 17. mars 1763 fra Sjøe. Død før 1794.

*

Mattis Hansen, døpt 6. mai 1736 fra Haughem i Sandeherred. Kalles fra Sandeherred når han gifter seg. Begravet 18. mars 1777, 40 år gammel fra Hengerød. (Sønn til Hans Mattissen Haughem og Inger Hansdatter Vaggestad, begge Sandeherred.) Trolovet 2. juni i Stokke og gift samme sted (1) 9. juli 1759 med **Helvig Kristoffersdatter Mellom Hontvet** i **Skjee**, døpt 2?. mars 1738 fra Mellom Hontvet. Begravet 11. februar 1772, 32 år gammel. (Datter til Kristoffer Halvorsen Mellom Hontvet, fra Rise, og første kone Signe Kristensdatter Mellom Hontvet.) Trolovet 28. mai og gift (2) 19. desember 1772 med enken **Sibille Olsdatter Hovland**. På Haughem i Sandeherred 1759-1764. Hadde også jord på Kjønnørød 1765-1777, men bodde for det meste på Hengerød fra 1770.

Barn i første ekteskap:

1. **Hans Mattisen**, født 10. mai på Haughem, Sandeherred, og døpt 11. mai 1760 i Sandeherred. Konfirmert 16. oktober 1774. Begravet 31. desember 1787. ”*P. Søen borte bleven*”. Trolovet 1. april og gift 29. mai 1777 med **Ingeborg Olsdatter Hengerød** fra Hovland, døpt 13. oktober 1751 fra Buer. Hun var trolig tjenestepike på gården. De er bosatt på Kjønnørød, trolig på den delen faren eide, Skjerverønningen og Østre Hovland.

Barn:

1. **Helvig Hansdatter**, døpt 6. juli 1777 fra Kjønnørød. Begravet 3. august 1777, 1 måned gammel.
2. **Helvig Hansdatter**, døpt 13. januar 1779 fra Skjerverønningen. Eldste tvillingdatter. Begravet 22. januar 1779, 2 uker gammel.
3. Trolig en dødfødt søster til ovennevnte Helvig, men barnet er ikke nevnt i kirkeboka.
4. **Helvig Hansdatter**, døpt 16. november 1780 fra Østre Hovland. Trolovet 25. november og gift 29. desember 1801 med ungkar og matros **Anders Svendsen Hellemann** fra Tønsberg. Han var svensk. Det er samme mann som losjerte hos Helvigs foreldre i 1801. De kom til Haukemyr eiet. (Steinhuset).

Ingeborg Olsdatter Hengerød fikk et barn utenfor ekteskap med ungkar **Johannes Pedersen** i Tønsberg.

Barn:

A. **Anders Johannesen**, døpt 19. august 1775. Begravet 5. september 1775, 16 dager gammel.

Etter at Ingeborg har blitt enke flytter hun til Haukemyr. Derfra blir hun trolovet 8. april og gift (2) 3. juni 1796 med ungkar **Arve Jensen Buer**. Se Buerejet

2. **Signe Mattisdatter**, født 14. januar på Haughem, Sandeherred, og døpt 16. januar 1763 i Sandeherred. Død 14. februar og begravet 20. februar 1763 samme sted.
3. **Halvor Mattisen**, født 11. juni på Haughem eiet, Sandeherred og døpt 17. juni 1764 i Sandeherred. Det må være han som ble konfirmert fra Skrafskjær 3. mai 1778. Senere skjebne ukjent.
4. **Signe Mattisdatter**, døpt 8. mai 1768 fra Hengerød. Det kan være henne som blir konfirmert fra Hontvet i Stokke 19. oktober 1783, 16 år gammel.
5. **Torger Mattisen**, døpt 16. desember 1770. Begravet 10. februar 1771, 8 uker gammel.

*

Kristen Larsen, døpt 7. juli 1745 fra Gata under Melsom i Stokke.⁸ Se Ødegården under Teie. Død 16. mars og begravet 23. mars 1819, 75 år gammel. Trolovet 6. februar⁹ og gift i Stokke (1) 27. februar 1777 med **Else Madsdatter**, døpt 31. august 1749 fra Kjelderer øvre under Melsom, Stokke.¹⁰ Begravet 19. april 1782, 33 år gammel. (Datter til Mads Abrahamsen fra Deieborge i Skjee, og Pernille Andersdatter. På Kjelderer øvre under Melsom.) Gift (2) 13. februar 1783 med **Mari Olsdatter**, døpt 11. mai 1760 fra Østre Gunnestad. "*Med Kongl. Allernaadigst Bevilling af 25de Jan. h. a. Hjeme i Huuset ægteviede*". Død 11. januar og begravet 19. januar 1807, 47 år gammel. På Ødegården under Teie 1777-1778. Her fra 1779.

Barn i første ekteskap:

1. **Anne Maria Kristensdatter**, døpt 19. juli 1778 fra Ødegården under Teie. Konfirmert 4. mai 1794. Trolovet 6. desember og gift 28. desember 1799 med ungar og matros **Peder Henriksen Kjærgrav**.
2. **Mats Kristensen**, døpt 5. november 1779 fra Hengerød. Død på "*Qvæsthuuset i Kjøbenhavn*". Begravet 31. desember 1801, ungar i "*Orlogs Tjeneste*". Lorens Berg mener han trolig deltok i slaget på reden i 1801.
3. **Maren Kristensdatter**, døpt 27. juni 1781. Trolovet 6. februar og gift 26. februar 1811 med enkemann og matros **Andreas Torgersen Lofterød**.

Barn i andre ekteskap:

4. **Ole Kristensen**, døpt 28. november 1784. Overtok halve farsgården. Se nedenunder.
5. **Lars Kristensen**, døpt 3. desember 1786. Overtok halve farsgården. Se nedenunder.
6. **Else Kristensdatter**, døpt 5. oktober 1789. Gift 30. desember 1820 med ungar og matros, **Anders Andreassen Lofterød**.
7. **Hans Kristensen**, døpt 13. august 1792. Død 9. november og begravet 15. november 1804, 12 ¼ år gammel. "*Af et i Skoven paa Ham nedfalden Træ ihjelslagen*".
8. **Jakob Kristensen**, født 18. juli og døpt 24. juli 1796. Gift 20. januar 1825 som ungar og matros, med pigen **Johanne Maria Andreasdatter**, da fra Østre Ekenes og 31 år gammel. De bodde på Lofterød.
9. **Helene Maria Kristensdatter**, født 14. juni og døpt 20. juni 1799. Død 2. juli og begravet 6. juli 1799, 17 dager gammel.
10. **Kristen Kristensen**, døpt 4. oktober og døpt 9. oktober 1801. Død 2. januar og begravet 9. januar 1813, 13 år gammel.

Uplassert under Hengerød

Anders Andersen. Konfirmert fra Hengerød 20. februar 1735. Kan være født 1721 på Vestre Oterbekk, uten at det kan bevises. Vel tjenestedreng her.

*

Taran Madsdatter. Konfirmert fra Hengerød 1. november 1739. Hun var fra Stokken under Vestre Oterbekk, og var vel tjenestepike på Hengerød.

*

⁸ Fadder fra Ødegården: 16.2.1772, 14.1.1773, 2.10.1776, 10.11.1776.

⁹ Forlovere: Abraham Dejeborg og Abraham Sjustokk.

¹⁰ Fadder fra Ødegården: 24.9.1777.

Ingebret Andersen. Konfirmert fra Hengerød 21. april 1748. Dette er Ingebret Andersen, døpt 23. mars 1732 fra Skallestad. Trolig tjenestdreng på Hengerød.

*

Barbara Hansdatter Hengerød er fadder i 1751.

Anders Pedersen Hengerød. Gift med **Elisabet Eliasdatter.** Om dem se, Grindvadet.
Barn:

1. **Elias Andersen,** døpt 3. september 1775 fra Hengerød.